

II. HOMILETYKA NA KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM

Początki homiletyki na KUL są związane z powstaniem w roku 1958 w ramach Wydziału Teologicznego Sekcji teologii pastoralnej. Wykłady kursoryczne w latach 1959—1962 prowadził ks. dr Romuald Rak, zaś w latach 1962—1966 ks. dr Leszek Kuc. Ten ostatni w roku akad. 1962/63 wprowadza ponadto wykłady monograficzne: *Koncepcja teologii przepowiadania* i *Koncepcja homilii*, a w następnych latach wyklada m. in. takie zagadnienia jak: *Kaznodziejstwo w XIII wieku*, *Homilia liturgiczna*, *Dialog w kaznodziejstwie*. Jednocześnie prowadzone było pro-seminarium z homiletyki. Tematyka ćwiczeń obejmowała 3 elementy: zagadnienie kontaktu kaznodziei ze słuchaczem, zespołowe przygotowanie tematyki kaznodziejskiej oraz praktyczne głoszenie homilii przez studentów.

Po przeniesieniu się ks. dr L. Kuca na ATK miejsce jego zajęli ks. dr Rudolf Zielasko, który objął wykłady z teologii słowa oraz ks. dr Władysław Witkowski, który przejął wykłady kursoryczne.

Istotne znaczenie dla rozwoju homiletyki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim miało powstanie w roku 1968 Instytutu Teologii Pastoralnej, obejmującego również katedrę homiletyki. Zostają wprowadzone nowe przedmioty, m. in. *Homiletyka materialna* i — *specjalna*, *Pismo św. w kaznodziejstwie*, *Homilia w rozwoju historycznym*, *Rok liturgiczny*, *Technika żywego słowa*. Obok już wymienionych wykłady podejmuje: ks. dr Józef Kudasiwicz, ks. dr Wacław Schenk i doc. dr hab. Stefan Sawicki.

W wyniku dalszych przeobrażeń w roku akad. 1973/74 program zajęć studentów homiletyki przedstawiał się następująco:

---

¹⁵ Zob. J. W., *O odnowę kaznodziejstwa polskiego. Pionierska rola i dorobek ATK, WTK* — Tyg. Kat. 19 V 1974 s. 3.

Rok I:

Laikat jako podmiot duszpasterstwa i apostołstwa; Dialog Kościoła ze światem współczesnym — Ks. doc. dr hab. A. L. Szafranski; *Socjologia religii; Socjografia religii; Socjologia parafii* — Ks. doc. dr hab. W. Piwowarski; *Psychologiczne uwarunkowania przeżyć religijnych* — Ks. doc. dr hab. P. Poręba; *Teologia pastoralna biblijna* — Ks. doc. dr hab. J. Kudasiwicz; *Urzeczywistnianie się Kościoła w liturgii* — Ks. doc. dr hab. W. Schenk; *Wstęp do teologii pastoralnej* — Ks. dr hab. F. Blachnicki; *Problemy moralne współczesnego świata* — Ks. doc. dr hab. S. Witek; *Organizacja działalności Kościoła; Teologia zbawczego pośrednictwa Kościoła* — Ks. doc. dr hab. R. Rak; *Objawienie a wiara religijna* — Ks. dr R. Łukaszyk; *Tajemnica paschalna Chrystusa* — Ks. dr W. Hryniewicz; *Katechetyka fundamentalna* — Ks. dr R. Murawski; *Teologia słowa Bożego* — Ks. dr M. Brzozowski.

Rok II:

Kościół a literatura — Prof. dr hab. S. Sawicki; *Duszpasterstwo biblijne* — Ks. doc. dr hab. J. Kudasiwicz; *Oddziaływanie społecznych środków przekazu* — Doc. dr hab. F. Adamski; *Liturgia sakramentów i sakramentaliów* — Ks. doc. dr hab. W. Schenk; *Homiletyka materialna; Homilia w rozwoju historycznym; Główne nurty rozwojowe kaznodziejstwa polskiego w epoce Renesansu* — Ks. dr M. Brzozowski; *Struktura przepowiadania słowa Bożego; Homiletyka i jej pojęciowa analiza* — Ks. dr M. Paciuszkiewicz.

Rok III:

Ewangelia Dzieciństwa w przepowiadaniu — Ks. doc. dr hab. J. Kudasiwicz; *Misterium paschalne w roku liturgicznym* — Ks. dr W. Danielski; *Zagadnienia wybrane z dziejów kaznodziejstwa polskiego* — Ks. dr M. Brzozowski; *Struktura przepowiadania słowa Bożego* — Ks. dr M. Paciuszkiewicz.

Seminarium biblijno-homiletyczne — Ks. doc. dr hab. J. Kudasiwicz; Ćwiczenia z homiletyki — Ks. dr M. Brzozowski.

W ramach ćwiczeń w każdy wtorek studenci głoszą homilie podczas wspólnotowej Mszy świętej Instytutu Teologii Pastoralnej.

Ponadto wykłady z homiletyki prowadzone są dla księży dojeżdżających na Studium Pastoralnym (1 semestr co drugi rok).

Prace badawcze prowadzone są w następujących kierunkach:

1. Koncepcja przepowiadania w świetle teologii słowa. Świeccy jako podmiot przepowiadania. Dialog w kaznodziejstwie.

2. Zastosowanie wyników współczesnej egzegezy biblijnej w kaznodziejstwie.
3. Badania ankietowe dotyczące odbioru kazań przez współczesnych słuchaczy w Polsce.
4. Dzieje przepowiadania w Polsce w okresie Baroku.

Katedra homiletyki dysponuje własnym zakładem i księgozbiorem liczącym około 600 tomów oraz czasopismami homiletycznymi wydawanymi aktualnie w kraju i za granicą. P.o. kierownika katedry jest ks. doc. dr hab. Józef Kudasiwicz.

A oto wykaz prac dyplomowych z homiletyki, powstałych na KUL:

Doktoraty:

- Ks. Jan Związek, *Katolickie poglądy społeczno-polityczne w Polsce na przełomie XVI i XVII wieku w świetle kazań.*
 Ks. Julian Urban, *Ideał katolika w świetle kazań franciszkańskich w latach 1765—1795.*
 Ks. Mieczysław Brzozowski, *Kazanie wielkanocne polskich autorów katolickich od połowy XVI do połowy XVII wieku.*
 Ks. Stanisław Kisiel, *Duszpasterstwo rekolekcyjne a potrzeby duchowe szkół średnich w świetle pedagogiki pastoralnej.*

Licencjaty:

- Ks. Stefan Prekurat, *Problematyka rodziny w kaznodziejstwie polskim w latach 1950—1962 na przykładzie analizy treści kazań dla dorosłych publikowanych w Bibliotece Kaznodziejskiej.*
 Ks. Edward Sobieraj, *Modele religijności młodzieży w świetle egzort drukowanych w Bibliotece Kaznodziejskiej w latach 1958—1966.*
 Ks. Józef Korzeniowski, *Pismo święte w kaznodziejstwie w rozprawach naukowych Przeglądu Homiletycznego (1923—1939).*
 Ks. Józef Kołodziejczyk, *Odnowiona misja ludowa w świetle teologii duszpasterstwa i dokumentów Soboru Watykańskiego II.*
 Ks. Stanisław Kisiel, *Wychowawcze oddziaływanie rekolekcji na żeńską młodzież licealną.*
 Ks. Ryszard Okieński, *Kazania liturgiczne w ujęciu Piusa Parscha.*
 Ks. Ireneusz Folcik, *Pismo święte w kazaniach biskupa Karola Fischera na tle koncepcji homiletycznych przełomu XIX i XX wieku.*
 Ks. Mirosław Drzewiecki, *Norwida obraz Kościoła na tle kaznodziejstwa Zmartwychwstańców w XIX wieku.*

Magisteria:

- Ks. Józef Sztonyk, *Polskie kaznodziejstwo młodzieżowe w okresie międzywojennym.*
 Ks. Franciszek Kurkowski, *Teoria misji ludowej u ks. Karola Antoniewicza.*

Ks. Julian Urban, *Teoria kaznodziejstwa w świetle dzieła Kajetana Karnowskiego (1744—1820)*.

Ks. Franciszek Grela, *Homilia liturgiczna jako element oddziaływania pastoralnego*.

Ks. Czesław Błaszczkiewicz, *Kazania misyjne ks. Karola Antoniewicza*.

Ks. Kazimierz Kopiciewicz, *Pedagogizacja rodziców w nauczaniu homiletycznym na przykładzie Biblioteki Kaznodziejskiej w latach 1958—1970*.

Ks. Eugeniusz Małysz, *Kazania w opinii wiernych na podstawie badań ankietowych w Olsztynie*.

Ks. Henryk Kozakiewicz, *Ks. Jan Kapica jako kaznodzieja i apostoł trzeźwości na tle przemian zachodzących na Górnym Śląsku*.

Ks. Kazimierz Milewski, *Tajemnica paschalna w kazaniach wielkanocnych okresu międzywojennego w Polsce*.

Ks. Jan Twardy, *Kazania i przemowy pasterskie do ludu wiejskiego biskupa Karola Józefa Fischera*.

Ks. Piotr Kuratowicz, *Przepowiadanie słowa Bożego w opinii katolików wielkiego miasta na przykładzie parafii Matki Boskiej Ostrobramskiej w Szczecinie*.

Ks. Rudolf Grzeszczyk, *Pismo święte jako źródło kazań w świetle teologii przepowiadania w Niemczech*.

Mieczysław Brzozowski